

Francuska polityka bezpieczeństwa i jej perspektywy

2 marca 2026 r. prezydent Francji Emmanuel Macron ogłosił w Breście rewizję polityki odstraszania nuklearnego mającej objąć zwiększenie francuskiego potencjału nuklearnego i większą współpracę w tym zakresie z sojusznikami. Jest to kolejny element szerszej adaptacji francuskiej polityki bezpieczeństwa na tle rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie i rosnącej niepewności dotyczącej zaangażowania Stanów Zjednoczonych w bezpieczeństwo Europy, m.in. na tle nowej strategii bezpieczeństwa narodowego USA. Zmiany te mogą mieć też znaczenie dla Polski, dla której w obecnych uwarunkowaniach politycznych większego znaczenia nabiera współpraca obronna z państwami europejskimi. Szczególną rolę może mieć tu właśnie Francja, jedyne państwo UE dysponujące bronią nuklearną i samodzielnymi wszechstronnymi zdolnościami wojskowymi. Istotnym problemem mogą być tu jednak wewnętrzne problemy V Republiki.

Francuska polityka bezpieczeństwa

Podobnie jak w przypadku szeregu innych państw europejskich pełnoskalowa rosyjska agresja na Ukrainę w lutym 2022 r. istotnie wpłynęła na francuską politykę bezpieczeństwa. W połowie lipca 2025 r. Francja przedstawiła wyniki pierwszego od 2022 r. Narodowego Przeglądu Strategicznego. Dokument wskazuje na gwałtownie pogarszające się środowisko bezpieczeństwa, czego przejawem jest multiplikacja i intensyfikacja konfliktów oraz wzrost zagrożeń i wyzwań ponadnarodowych. Dokument jasno stwierdza, że Rosja stanowi i będzie stanowić w nadchodzących latach najbardziej bezpośrednie zagrożenie dla interesów Francji, jej partnerów i sojuszników, a także dla samej stabilności kontynentu europejskiego oraz obszaru euroatlantyckiego. Francuski

przegląd strategiczny wskazuje też na destabilizujące działania Iranu i bardziej stanowczą postawę Chin, dążących do zostania główną światową potęgą w perspektywie 2050 roku, a w wymiarze szerszym wskazano, że europejski model liberalnej demokracji i humanizmu jest obecnie atakowany i kwestionowany w ramach globalnej ofensywy ideologicznej. Co istotne francuski przegląd strategiczny wskazuje też na duże ryzyko konfliktu o wysokiej intensywności w Europie, włączającego Francję i jej sojuszników w perspektywie do roku 2030, a także "mniej przewidywalną" politykę zagraniczną USA pod rządami administracji Donalda Trumpa z potencjalnymi dużymi konsekwencjami dla NATO i relacji transatlantyckich. W tym kontekście dokument podkreśla konieczność wzmocnienia europejskiej strategicznej autonomii i suwerenności zauważając jednocześnie, że NATO pozostaje jedyną organizacją posiadającą wiarygodność, struktury, mechanizmy oraz legitymację niezbędne do wspólnego reagowania na poważny konflikt na kontynencie europejskim. Stąd też, według autorów przeglądu, potrzebna jest większa odpowiedzialność Europejczyków w ramach NATO, koordynacja między UE a Sojuszem Północnoatlantyckim oraz bliższa współpraca strategiczna między "chętными" państwami europejskimi. W kontekście rosnącego znaczenia zagrożeń nuklearnych przegląd podkreśla wezwanie prezydenta Francji z marca 2025 r. do otwarcia "strategicznej debaty na temat ochrony naszych sojuszników na kontynencie europejskim poprzez nasze odstraszanie" [1].¹

W aspekcie militarnym na podstawie doświadczeń z wojny na Ukrainie i Bliskim Wschodzie francuski przegląd mówi o konieczności posiadania silnych i zaawansowanych zdolności do przełamywania systemów antydostępowych wspieranych przez masowe wykorzystanie systemów rakietowych i bezzałogowych. W szczególności podkreślono znaczenie systemów przełamywania wrogiej obrony, kontroli spektrum elektromagnetycznego, uderzeniowych dalekiego zasięgu oraz naziemnych zestawów obrony powietrznej, a także konieczność posiadania innowacyjnego przemysłu obronnego mogącego dostarczyć potrzebną amunicję i sprzęt wojskowy. W wymiarze wojskowym cele postawione w dokumencie są jasne: w perspektywie roku 2030 Francja ma być w

¹ Francja zastrzega jednak, że kwestią nienegocjowalną w tej debacie jest ewentualne uwspólnotowienie decyzji o użyciu broni nuklearnej, która musi pozostać w rękach prezydenta. Republiki. *National Strategic Review 2025*, https://www.sgdsn.gouv.fr/files/files/Publications/20250713_NP_SGDSN_RNS2025_EN_0.pdf

stanie zapobiec, a jeśli trzeba prowadzić i wygrać razem z sojusznikami i partnerami duży konflikt o wysokiej intensywności w pobliżu Europy. W szerszym zakresie Francja ma być w stanie utrzymać równowagę sił z głównymi przeciwnikami (co zapewne oznacza Rosję) i ich sojusznikami. Zgodnie z francuskimi założeniami wzmocniony ma zostać europejski filar NATO poprzez zasoby wojskowe, przemysłowe i technologiczne umacniając europejską autonomię strategiczną. Wizja ta ma być zrealizowana dzięki 11 priorytetom strategicznym obejmującym zarówno cele polityczne jak i ściśle wojskowe.²

Francuskie założenia strategiczne wspierane są też przez rosnące wydatki wojskowe. W 2023 r. przyjęto bowiem *Ustawę o planowaniu wojskowym na lata 2024-2030* przewidującą rekordowy budżet obronny w wysokości 413,3 mld euro we wskazanej perspektywie, co było wzrostem o 118 mld euro w stosunku do poprzedniej perspektywy (2019-2025).

Siły zbrojne i potencjał obronny

Obecnie Francja posiada największe i posiadające najbardziej wszechstronne zdolności siły zbrojne w Europie. Składają się one z czterech rodzajów sił zbrojnych – wojsk lądowych (Armée de terre), marynarki wojennej (Marine nationale), sił powietrzno-kosmicznych (Armée de l'ir et de l'espace), żandarmerii narodowej (Gendarmerie nationale) oraz gwardii narodowej (Garde nationale). Francuskie siły zbrojne liczyły w 2025 r. ok. 200 000 żołnierzy³. Dochodziło do tego 44 000 rezerwy i ponad 134 000 żołnierzy

² Solidne i wiarygodne odstraszanie nuklearne; zjednoczona i odporna Francja: wkład w moralne dozbrojenie narodu w celu radzenia sobie z kryzysami; gospodarka przygotowana do wojny; cyberodporność najwyższej klasy; Francja jako wiarygodny sojusznik w obszarze euroatlantyckim; Francja jako siła napędowa europejskiej autonomii strategicznej; Francja jako wiarygodny partner suwerennościowy i rzetelny dostawca bezpieczeństwa; zagwarantowana autonomia oceny oraz suwerenność decyzyjna; zdolność do działania w domenach hybrydowych; zdolność do osiągania rozstrzygających rezultatów w operacjach wojskowych; wspieranie francuskiej i europejskiej suwerenności poprzez doskonałość akademicką, naukową i technologiczną. Ibid.

³ *Defence Key Figures 2025*, https://www.defense.gouv.fr/sites/default/files/ministere-armees/Chiffres_Cle%CC%81s_2025_UK.pdf

żandarmerii narodowej (pełniących jednak z reguły raczej funkcje policyjne). Francuski budżet wojskowy wyniósł w 2025 r. 61,8 mld euro, co stanowiło 2,07 proc. PKB.

W francuskich siłach zbrojnych najsilniejsze pozostają wojska lądowe, w których szeregach służy ok. 111 000 żołnierzy. Ich zasadnicza siła bojowa opiera się na 2 dywizjach (1. i 3.) oraz samodzielnych brygadach lotnictwa bojowego i artylerii, a także jednostkach Legii Cudzoziemskiej. Francuskie wojska lądowe mają na stanie ok. 220 czołgów podstawowych Leclerc (200 z nich jest obecnie modernizowanych do wersji Leclerc XLR), ponad 600 bojowych wozów piechoty (VBCI) i ok. 180 bojowych wozów rozpoznawczych AMX 10 RCR oraz ponad 5000 transporterów opancerzonych i lżejszych pojazdów bojowych. Jednostki francuskie wspiera też ok. 70 samobieżnych haubic i 67 śmigłowców uderzeniowych⁴.

Obecnie w ramach kompleksowego programu wymiany sprzętu w wojskach lądowych SCORPION starsze konstrukcje zastępowane są przez nowoczesne pojazdy Griffon, Serval i Jaguar (łącznie na stan weszło już ponad 900 pojazdów trzech typów, a całkowite potrzeby szacuje się na ponad 4000 sztuk). Natomiast zgodnie z podpisanym w 2024 r. kontraktem na stan francuskiej artylerii wejść ma 109 nowych armatohaubic samobieżnych CAESAR. Planowane jest także pozyskanie nowych wieloprowadnicowych systemów rakietowych MLRS, które zastąpić mają wycofywane amerykańskie M-270.

We francuskich siłach powietrznych i kosmicznych służy z kolei 38 000 osób personelu. Opierają się one na 6 eskadrach lotnictwa bojowego, w których operuje ok. 180 samolotów bojowych (105 Rafale i 78 Mirage 2000 w 2025). W eskadrach lotnictwa transportowego i wsparcia zbazowane jest ok. 70 samolotów transportowych i 17 samolotów cystern. Podstawę naziemnej obrony powietrznej stanowi 8 baterii systemów przeciwlotniczych i przeciwrakietowych średniego zasięgu SAMP-T "Mamba" i taka sama liczba zestawów krótkiego zasięgu Crotale NG⁵. Francja zamówiła jednocześnie 8 baterii zmodernizowanego systemu SAMP-T NG, które dostarczane mają być w latach 2026-2030. Lotnictwo bojowe systematycznie wzmacniają myśliwce wielozadaniowe Rafale

⁴ Ibid.

⁵ Ibid.

(obecne plany zakładają posiadanie floty 225 tego typu myśliwców w perspektywie 2030 roku).

Francja dysponuje też jedną z najsilniejszych w Europie marynarek, w której służy ponad 34 000 marynarzy. Na francuską flotę składa się m.in. 1 napędzany nuklearnie lotniskowiec, 3 duże okręty desantowe-amfibie, 4 nuklearne okręty podwodne nosiciele pocisków balistycznych (SLBM), 4 nuklearne myśliwskie okręty podwodne (docelowo 6 typu Suffren), 15 niszczycieli i fregat oraz kilkanaście okrętów patrolowych. Francuska marynarka wojenna jest też systematycznie modernizowana obok wchodzących do służby nowych myśliwskich okrętów podwodnych (komponent ten stanowić ma docelowo 6 jednostek typu Suffren) i planowanych nowych nosicieli pocisków balistycznych, które zastępować mają jednostki Triomphant od 2036 roku, na stan wprowadzane są również fregaty Amiral Ronarc'h mające zastąpić tej klasy okręty typu La Fayette.

Francuskie siły zbrojne są też silnie aktywne poza europejskim terytorium państwa. Łącznie aż 30 000 żołnierzy w 2025 roku oddelegowanych było do zadań w ramach sił odstraszania oraz we francuskich departamentach i wspólnotach zamorskich, a także w szeregu misji pod egidą ONZ, UE i NATO.

Francja jest również mocarstwem atomowym, a jej najpotężniejszym środkiem odstraszania pozostaje broń nuklearna. Zgodnie z francuskimi dokumentami strategicznymi odstraszanie nuklearne jest ostatecznym gwarantem narodowej suwerenności bezpieczeństwa i niepodległości a jej użycie jest wyłączną odpowiedzialnością Prezydenta Republiki. Może być użyta jedynie w ekstremalnych warunkach i do ochrony "żywotnych interesów państwa", przy czym do prezydenta Francji należy zdefiniowanie jakie są to interesy⁶, co jest elementem tzw. "strategicznej niejasności". Potencjalny przeciwnik nie wie bowiem naruszenie jakich interesów może spowodować nuklearną odpowiedź, co zgodnie z założeniami francuskiej doktryny komplikować ma wrogie kalkulacje. W przypadku ataku na Francję i naruszenia takich interesów wykonane może być najpierw pojedyncze nuklearne "uderzenie ostrzegawcze",

⁶ Warto odnotować, że prezydent Francji zadeklarował w lutym 2020 r., iż podstawowe interesy Francji mają też wymiar europejski, a w marcu 2025 r. zapowiedział, że przy definiowaniu interesów Republiki także podstawowe interesy głównych partnerów będą brane pod uwagę. National Strategic Review 2025, s. 36.

w celu zasygnalizowania przeciwnikowi, że natura konfliktu może fundamentalnie się zmienić. W zakresie wielkości nuklearnego potencjału Republika Francuska deklaruje brak chęci udziału w jakimkolwiek wyścigu zbrojeń w wymiarze nuklearnym a wielkość sił nuklearnych ma być utrzymywana na poziomie umożliwiającym zadanie przeciwnikowi "nieakceptowalnych strat" w dowolnym czasie⁷.

Francja posiada obecnie ok. 290 głowic nuklearnych a jej siły nuklearne oparte są na dwóch komponentach powietrznym i morskim. Na wymiar morski francuskiego odstraszania nuklearnego składają się 4 napędzane atomowo okręty podwodne nosiciele pocisków balistycznych (SSBN) Triomphant, każdy przenoszący 16 wielogłowicowych międzykontynentalnych pocisków balistycznych M51. Komponent powietrzny la Force de dissuasion opiera się na pociskach ASMP w wersji A (fr. Air-Sol Moyenne Portée Améliorée — ASMP-A) i wprowadzanej na stan – R (ASMPA-R) przenoszonych przez myśliwce wielozadaniowe Rafale B i pokładowe Rafale M. Następcą ASMP mają być pociski hipersoniczne ASN4G, które wejść mają do służby w połowie trzeciej dekady XXI wieku.

Jak wspomniano na początku marca 2026 r. prezydent Macron ogłosił pewną rewizję francuskiej polityki nuklearnej w kierunku koncepcji „zaawansowanego odstraszania nuklearnego”. Prezydent Francji podkreślił tu, że w obliczu nowej sytuacji geopolitycznej Francja musi myśleć o swoim odstraszaniu w szerszym kontekście europejskim i zapowiedział współpracę w tym zakresie z chętnymi państwami (chęć taką miało zgłosić 8 państw, w tym Polska) mającą objąć wspólne ćwiczenia czy rozmieszczenie jednostek sił powietrznych na terytoriach sojuszników. Oczywiście deklaracja ta nie zapowiada ani rozmieszczenia francuskiej broni jądrowej poza terytorium państwa, ani uwspólnotowieniu decyzji o jej użyciu niemniej stanowi sygnał dla potencjalnych agresorów, że francuski potencjał nuklearny może być użyty do obrony nie tylko wąskich interesów bezpieczeństwa państwa. Macron zapowiedział też rozbudowę francuskiego potencjału nuklearnego.

Należy odnotować też potencjał przemysłowy Francji, której siły zbrojne zaopatrywane są przez silny rodzimy przemysł obronny. Francuskie — bądź w znacznej mierze oparte na francuskim kapitale — koncerny zbrojeniowe, jak Dassault, Airbus, MBDA, Naval Group,

⁷ Ibid.

Safran, Thales czy KNDS należą do światowej czołówki⁸ i są w stanie dostarczyć francuskim żołnierzom zasadzie każdej zdolności. Francja pozostaje też drugim największym po USA eksporterem broni i sprzętu wojskowego.

Współpraca polsko-francuska

W maju 2025 r. premier RP Donald Tusk i prezydent Francji Emmanuel Macron podpisali Traktat o wzmocnionej współpracy i przyjaźni między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską zwany traktatem z Nancy. Obok regularnych konsultacji, współpracy na arenie europejskiej i międzynarodowej oba państwa w porozumieniu zobowiązały się do kontynuowania współpracy w zakresie bezpieczeństwa. Polska i Francja zadeklarowały m.in. gotowość do wzięcia większej odpowiedzialności za bezpieczeństwo Europy i jej sąsiedztwa, w tym poprzez wzmocnienie europejskiego filaru NATO, a w przypadku napaści zbrojnej na terytorium jednego z nich udzielenia sobie nawzajem pomocy, w tym przy zastosowaniu środków wojskowych. Zobowiązaniom tym mają towarzyszyć coroczne dialogi strategiczne i konsultacje, w tym na szczeblu ministrów spraw zagranicznych i obrony, a także między szefami sztabów generalnych oraz krajowymi dyrektorami do spraw uzbrojenia. Strony traktatu zobowiązały się też do działań na rzecz wzmocniania interoperacyjności polskich i francuskich sił zbrojnych poprzez organizowanie wspólnych ćwiczeń, misji oraz operacji ich rozmieszczania w regionach mających strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa, a także pogłębiania współpracy dwustronnej w dziedzinie uzbrojenia i kooperacji między ich przemysłami obronnymi.

Oczywiście to na ile Traktat z Nancy rzeczywiście przyczyni się do wzmocnienia strategicznych relacji polsko-francuskich zależeć będzie od woli politycznej po obu stronach, niemniej szersza sytuacja geopolityczna wydaje się sprzyjać dwustronnej współpracy. Francja po rozpoczęciu pełnoskalowej rosyjskiej agresji na Ukrainę w lutym 2022 r. istotnie zaostrzyła politykę wobec Moskwy i wstrzymała dialog polityczny z Kremlm. Jednocześnie Paryż stał się jednym z największych orędowników wsparcia

⁸ Według rankingu SIPRI z 2024 r. 7 francuskich lub posiadających znaczny francuski kapitał firm znalazło się wśród 50 największych światowych firm zbrojeniowych. SIPRI, <https://www.sipri.org/visualizations/2025/sipri-top-100-arms-producing-and-military-services-companies-world-2024>

Ukrainy w wymiarze politycznym i wojskowym, w tym poprzez przekazywanie temu państwu najbardziej zaawansowanych systemów uzbrojenia, co zbliżyło stanowisko francuskie do polskiego. Jednocześnie przejęcie władzy w Stanach Zjednoczonych przez administrację Donalda Trumpa, a zwłaszcza wstrzymanie przez nią pomocy dla Ukrainy i zawarta w nowej Strategii Bezpieczeństwa Narodowego zapowiedź ograniczenia zaangażowania USA w bezpieczeństwo Europy zwiększyła zrozumienie polskich władz dla postulowanej od dłuższego czasu przez Francuzów konieczności wzięcia większej odpowiedzialności Europejczyków za swoje bezpieczeństwo. Było to tym łatwiejsze, że Francja również zniuansowała swoje stanowisko w tej kwestii postulując rozwijanie autonomii strategicznej UE w obszarze przemysłowym, technologicznym i związanym odpornością, podkreślając jednocześnie prymat NATO w europejskiej obronie i konieczność wzmocnienia europejskiego filaru Sojuszu.

Poza coraz bardziej wspólną percepcją zagrożeń współpracy obu państw mogą też służyć ich ambitne polityki obronne. Francja jak wskazano planuje zwiększenie wydatków na obronność i realizuje ambitne projekty mające na celu wymianę sprzętu wojskowego i wzmocnienie swoich zdolności obronnych. Również Polska, która ma aspiracje budowy najsilniejszych wojsk lądowych wśród europejskich państw NATO, realizuje niezwykle ambitny program transformacji sił zbrojnych (wartość nowego Programu Rozwoju Sił Zbrojnych na lata 2025-2039 przekroczyć może bilion złotych). Stwarza to możliwości współpracy zbrojeniowej poprzez wspólne pozyskiwanie uzbrojenia, bądź wspólne programy badawczo-rozwojowe (z perspektywy Polski szczególnie interesujące mogłoby być wsparcie Francji w zakresie budowy niezależnego systemu rozpoznania i świadomości sytuacyjnej, oraz rażenia na dalekich dystansach, w tym w zakresie systemów balistycznych). Oba państwa jako zaangażowane w bezpieczeństwo wschodniej flanki NATO powinny dążyć też do zwiększenia interoperacyjności i wzajemnego zrozumienia poprzez wspólne ćwiczenia, wymiany słuchaczy szkół wojskowych czy pracowników resortów obrony. Również deklaracja Francji o europejskim wymiarze interesów Francji w kontekście broni nuklearnej stwarza potencjalnie ciekawy obszar do współpracy (np. w zakresie konsultacji i wspólnych ćwiczeń sił powietrznych).

Problemy i ograniczenia

Wiarygodność Francji na arenie międzynarodowej istotnie osłabia jednak skomplikowana sytuacja wewnętrzna. Francuskie Zgromadzenie Narodowe jest głęboko podzielone i żadna z sił politycznych nie ma większości (sprzyjający prezydentowi obóz liczyć może w 577-osobowej izbie niższej na ok. 160 głosów oraz niepewne i warunkowe poparcie republikanów i socjalistów). Mimo funkcjonującego we Francji systemu prezydenckiego istotnie wpływa to na sytuację polityczną w państwie, co pokazała burzliwa walka nad budżetem. Doprowadziła ona bowiem do upadku rządu Francois Bayrou we wrześniu 2025 r., który przegrał głosowanie nad wotum zaufania, a następnie dymisji kolejnego premiera Sébastiena Lecornu po niecałym miesiącu urzędowania (ostatecznie nie przyjętej przez Macrona). Rządowi Lecornu udało się uzyskać akceptację dla budżetu dopiero w lutym 2026 r. w trybie artykułu 49.3, co jako rozwiązanie kontrowersyjne (ustawa wchodzi w życie bez głosowania Zgromadzeniu Narodowym, chyba, że parlament w ciągu doby odwoła rząd w głosowaniu nad wotum nieufności) było traktowane przez samego premiera jako środek ostateczny. Również ostateczny kształt budżetu daleki jest od pierwotnych preferencji rządzącego obozu, który mierzy się z dużym deficytem budżetowym i rosnącym długiem publicznym. Początkowo cięcia miały obniżyć deficyt budżetowy z 5,4 proc. PKB w 2025 do 4,7 proc., rząd zmniejszył jednak ambicje do 5 proc. PKB w celu uzyskania poparcia socjalistów.

Co więcej, Francja wchodzi w okres kampanii przed wyborami prezydenckimi stąd trudno spodziewać się w tym okresie bardziej znaczących reform czy inicjatyw politycznych. Jeszcze większe ryzyko może czaić się jednak na horyzoncie, w związku z faktem, że duże szanse na zwycięstwo w wyborach może mieć prawdopodobny kandydat nacjonalistycznego Zgromadzenia Narodowego (wcześniej Front Narodowy) Jordan Bardella. Partia ta znana jest bowiem ze sceptycyzmu do integracji europejskiej, Sojuszu Północnoatlantyckiego i prorosyjskich poglądów. Od poglądów tych odcina się jednak sam Bardella, m.in. wskazując na Rosję jako wielowymiarowe zagrożenie, niemniej prezentuje on bardziej ostrożne stanowisko niż Macron w kwestii wsparcia Ukrainy. Francja stoi teraz przed szansą urzeczywistnienia się długo postulowanych przez nią postulatów w polityce zagranicznej, jednak wiele będzie zależało od decyzji samych Francuzów.

Wnioski

1. Ogłoszona w marcu 2026 r. rewizja polityki odstraszania nuklearnego mająca objąć zwiększenie francuskiego potencjału nuklearnego i szerszą współpracę w tym zakresie z sojusznikami jest kolejnym elementem szerszej adaptacji francuskiej polityki bezpieczeństwa na tle rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie i rosnącej niepewności dotyczącej zaangażowania Stanów Zjednoczonych w bezpieczeństwo Europy. Zmiany we francuskiej polityce mogą mieć też znaczenie dla Polski, dla której w obecnych uwarunkowaniach politycznych większego znaczenia nabiera współpraca obronna z państwami europejskimi, w tym Francją.

2. To na ile Traktat z Nancy rzeczywiście przyczyni się do wzmocnienia strategicznych relacji polsko-francuskich zależeć będzie od woli politycznej po obu stronach. Obecnie istnieją jednak sprzyjające warunki do współpracy zbrojeniowej poprzez wspólne pozyskiwanie uzbrojenia, bądź wspólne programy badawczo-rozwojowe (z perspektywy Polski szczególnie interesujące mogłoby być wsparcie Francji w zakresie budowy niezależnego systemu rozpoznania i świadomości sytuacyjnej, oraz rażenia na dalekich dystansach, w tym w zakresie systemów balistycznych). Również deklaracja Francji o europejskim wymiarze interesów Francji w kontekście broni nuklearnej stwarza potencjalnie ciekawy obszar do współpracy (np. w zakresie konsultacji i wspólnych ćwiczeń sił powietrznych). Problemem w kontekście pogłębienia współpracy może być jednak skomplikowana polityczna we Francji i zbliżające się wybory prezydenckie.

Autor: Dr Tomasz Smura, Członek Zarządu, Dyrektor Programu Bezpieczeństwo Międzynarodowe i Obronność Fundacji im. Kazimierza Pułaskiego

Bibliography

- [1] *National Strategic Review 2025*, https://www.sgdsn.gouv.fr/files/files/Publications/20250713_NP_SGDSN_RNS2025_EN_0.pdf
- [2] *Defence Key Figures 2025*, https://www.defense.gouv.fr/sites/default/files/ministere-armees/Chiffres_Cle%CC%81s_2025_UK.pdf
- [3] SIPRI, <https://www.sipri.org/visualizations/2025/sipri-top-100-arms-producing-and-military-services-companies-world-2024>